

ת"פ (עכו) 35328-07-24 - מדינת ישראל נ' סלימאן רמאל

ת"פ (עכו) 35328-07-24 - מדינת ישראל נ' סלימאן רמאלשלום עכו

ת"פ (עכו) 35328-07-24

מדינת ישראל

נגד

סלימאן רמאל

בית משפט השלום בעכו

[27.03.2025]

כבוד השופטת ענבל הוכמן-אמויאל

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב אישום בהיעדר שימוע ואי קיום חובת הידוע, לפי סעיף 60(א) (לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ. "))

ההליך וטענות הצדדים

1. ביום 15.7.24 הוגש כתב אישום המייחס לנאשם עבירה של הלנת/העסקת 2 שב"חים ומעלה, עבירה לפי סעיף 12ב(3)(א) + 12ב(2)(א) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "החוק") וכן עבירה של הלנת שב"ח במטרה להעסיקו, עבירה לפי סעיף 12ב(3)(א) + 12ב(2)(א) לחוק.
2. לטענת ב"כ הנאשם, מכתב היידוע שנשלח לנאשם/חשוד לא הגיע ליידו. המכתב חזר מהדואר בהערה "שגוי", שכן הכתובת אליה נשלחה הודעת היידוע- "ירכא" הנה סתמית ולא מפורטת.
לטענתו, היה על המאשימה לנסות לאתר את הנאשם בדרך אחרת. ב"כ הנאשם מבקש כי כתב האישום בעניינו יבוטל וייערך שימוע כאשר הוא אינו תלוי ועומד נגדו.

הוגשו מכתב היידוע שנשלח בדואר רשום מסומן נ/1 וכן מסמך למעקב משלוחים בדואר ישראל מסומן נ/2- ממנו עולה, כי המען הנקוב על דבר הדואר "שגוי" לכן הוחזר למאשימה.
3. לטענת המאשימה, מכתב היידוע נשלח למבקש ביום 27.12.23 לכתובת הרשומה של הנאשם במשרד הפנים.

בסמוך לכך, הוגשה בקשה לגביית עדות מוקדמת של השוהה הבלתי חוקי בנוכחות הנאשם וסנגורו. לטענת המאשימה, פעולה זו כשלעצמה יכולה להעיד בדבר כוונת המאשימה להגיש נגד הנאשם כתב אישום.

בנוסף נטען ע"י המאשימה שגם בחקירתו של הנאשם שאף חתם עליה, נשאל היכן מתגורר השיב-ירכא.

הוסיפה המאשימה, כי ביום 14.5.24 נשלח מכתב יידוע פעם נוספת לאותה הכתובת. המאשימה איננה מציינת בתגובתה האם נמסר דבר דואר זה, או חזר ובאיזה עילה.

המאשימה מדגישה את האינטרס הציבורי המובהק שקיים בעבירה הנדונה בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" ועל כן, לחלופין, אף אם יסבור בית המשפט כי נפל פגם בהתנהלותה, הרי שניתן לרפא את הפגם באמצעי שפגיעתו פחותה בדמות שימוע בדיעבד.

דיון והכרעה

4. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ועיינתי בחומר שהוגש לידי, מצאתי לקבל את הבקשה ולהורות על ביטול כתב האישום.

5. יידוע על העברת חומר חקירה לתובע בעבירת פשע

60א. (א) רשות התביעה שאלה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך[5].

(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאלה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

6. רבות כבר נכתב על חשיבותה של הזכות לשימוע, הן בפן השמירה על זכויות החשוד והן בפן של ייעול עבודת התביעה ובתי המשפט (ע"פ 1053/13 חסן היכל נ' מדינת ישראל (23.6.2013), פסקה 9).

יחד עם זאת, בחר המחוקק להקל על עבודת התביעה ולקבוע, כי הודעה שנשלחת בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם ללא חתימה על אישור המסירה.

בענייננו, חזר מכתב היידוע בציון הערה כי המען שגוי ונשאלת השאלה, האם עמדה התביעה בחובתה לשלוח את מכתב היידוע?

7. משלוח המכתב אינו הליך פורמאלי טכני, אלא מקים זכות מהותית עבור החשוד. לטעמי על התביעה לעשות מאמץ מינימאלי לוודא את כתובתו של הנאשם, כאשר הוא נשלח לכתובת כללית שמציינת רק את שם היישוב והמכתב חוזר בציון כי המען שגוי.

בענייננו, כלל לא ברור מה נרשם על המעטפה שנשלחה לנאשם. האם נרשמו רק שמו ושם משפחתו בציון הכתובת ירכא? האם נרשם שם האב, או מספר זהות, תא דואר, או כל פרט מזהה נוסף שיאפשר לדואר לזהות את הנמען ולהודיע לו על דבר הדואר? התביעה לא הביאה פרטים בעניין.

8. לטענת המאשימה, העובדה כי נערך בסמוך למשלוח המכתב הליך של עדות מוקדמת, היתה צריכה לאותת לנאשם כי עומד להיות מוגש נגדו כתב אישום ועל כן, היתה אמורה להיות לו ציפייה סבירה כי יוגש נגדו כתב אישום בהקדם.

אודה כי לא ירדתי לסוף דעתה של התביעה בטענה זו. ס' 60א מורה להודיע לחשוד כי חומר החקירה הועבר ליחידת התביעה בתום החקירה בעניינו. כל עוד לא נשלח אליו מכתב יידוע, החשוד איננו אמור לנחש שהחקירה בעניינו הסתיימה וכי התיק הועבר לעיון תובע. כנראה שהציפייה של התביעה היא, שהחשוד יפעל אקטיבית ויפנה למאשימה מדי תקופה, על מנת לברר מה סטטוס הטיפול בתיקו ומה זכויותיו. התביעה לא פירטה בתגובתה, מה היתה לדעתה דרך הפעולה הנכונה של הנאשם במצב זה. יוזכר, כי חובת היידוע הנה חובה של התביעה ולא של הנאשם.

9. יתרה מכך-מאז שהוצא מכתב היידוע הראשון ונגבתה העדות המוקדמת, ועד הגשת כתב האישום נגדו, חלפה כחצי שנה. ככל שנקפו הימים ולא התקבל מכתב יידוע אצל הנאשם, הציפייה של התביעה שהנאשם ינקוט פעולה אקטיבית לברור סטטוס הטיפול בתיק, הופכת לפחות ופחות סבירה.

אם כבר, אני מוצאת כי טענה זו פועלת דווקא נגד טיעוניה של התביעה. אם ממילא בסמוך להוצאת מכתב היידוע לנאשם התקיים הליך עדות מוקדמת, יכלה המאשימה ללא כל מאמץ נוסף מצידה למסור לידיו את המכתב בזמן הדיון.

בנוסף, או לחלופין, יכלה התביעה למסור את המכתב לב"כ הנאשם שייצג אותו בהליך העדות המוקדמת, באותה הקלות.

10. מה נפקות הפגם? בהתאם לפסיקה של בתי המשפט השונים, הרי שכל מקרה ונסיבותיו וזאת בשים לב למהות הפגם וחומרתו.

במקרים דומים, בהם מכתב היידוע חזר כ"לא ידוע במען" או "שגוי", ישנם מקרים בהם הוחלט לבטל את כתב האישום על מנת לאפשר לנאשם לממש את זכותו מבלי שעננת כתב האישום תלוי מעליו ועל מנת לאפשר לתביעה שלא "להינעל" בדעתה.

(ראו למשל- ת"פ (קריות) 39266-04-16 מדינת ישראל נ' האדי זיני (13.12.16), ת"פ (קריות) 14232-01-24 מדינת ישראל נ' ח'לפאללה (12.8.24), ת"פ (קריות) 9144-10-23 מדינת ישראל נ' פאדי דרויש (19.3.24), ת"פ (רמ') 6761-08-09 מדינת ישראל נ' מיכאל הרשקוביץ (22.3.10)).

במקרים אחרים, מצאו בתי המשפט כי ניתן לרפא את הפגם באמצעות הליך של שימוע בדיעבד (ראו למשל ת"פ (טב') 17430-01-20 מדינת ישראל נ' מוסטפא חוגיראת (25.7.20), ת"פ (טב') 20455-11-19 מדינת ישראל נ' מחמד רשק (11.2.20), ת"פ (טב') 63896-01-20 מדינת ישראל נ' מוחמד אבו ג'בל (2.9.20) תפ (ק"ש) 5643-09-18 מדינת ישראל נ' איל רצון (28.1.19), ת"פ (קריות) 1167-09-21 מחמוד אחמד נ' מדינת ישראל (29.11.22)).

11. בעניינו אני סבורה, כי באיזון האינטרס של הנאשם כי הליך השימוע יתקיים ב"נפש חפצה", אל מול הנזק שיגרם מביטול כתב האישום, הרי שיש להעדיף במקרה זה את ביטול כתב האישום.

נראה כי יפים לענייננו הדברים שנאמרו בתפ"ח (ת"א) 1199/05 מדינת ישראל נ' פולנסקי אחיקם (3.1.07) בפסקאות 7-8 בעניין הליך שימוע בדיעבד:

"אומנם, מצפים מהמאשימה שהיא תבוא לשימוע בנפש חפצה גם לאחר כתב אישום, אך נראה שלא דומה שימוע בטרם הגשת כתב אישום או בזמן שלא תלוי ועומד כתב אישום, לשימוע הנערך בצילו של כתב אישום שכבר הוגש, באשר אפשרות השכנוע של החשוד לכך שיש ממש בטענותיו, עלולה להיתקל במשוכה גבוהה יותר בזמן שתלוי ועומד כנגדו כתב אישום...מדובר בהיפוך סדרי השמיעה וההחלטה ובכך, למעשה, מרוקנת מתוכן, לפחות בחלקה, ובמשמעותה המקורית, זכות השימוע, שהיא זכות יסודית".

מאידך, באשר ל"נזק" שיגרם למאשימה או לאינטרס הציבורי כתוצאה מביטול כתב האישום, הרי נראה שאותו נזק מסתכם בדחייה קצרה ואין ביטול כתב האישום כעת חוסם את דרכה של התביעה להגיש את כתב האישום מחדש, ככל שתמצא לנכון לעשות כן, לאחר שמיעת הנאשם.

12. לאור האמור, אני מורה על ביטול כתב האישום, לצורך עריכת שימוע שייערך בתוך 30 יום מהיום.

13. ככל שיוחלט על הגשת כתב אישום מחדש, הרי שהכתובת להמצאתו תהא כתובתו של ב"כ הנאשם בהליך זה והמזכירות תנתבו למותב שיפוטי על פי הנהלים.

14. הדיון הקבוע ביום 31.3.25 מבוטל.

המזכירות תמציא את ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ז אדר תשפ"ה, 27 מרץ 2025, בהעדר הצדדים.